709/04

Den 25. oktober 2004 blev i sag nr. 62.965:

xxxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxx
xxxxxxxx xx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xx xx
xxxx xxxxx x

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har retshjælpsforsikring i Codan Forsikring A/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde tilsagn om retshjælpsdækning til en anmeldt tvist mod Finansministeriet.

Selskabet har afvist at yde tilsagn om retshjælpsdækning under henvisning til, at der er tale om en erhvervsmæssig tvist, og at datoen for søgsmålsgrunden ligger forud for forsikringens ikrafttræden. Endvidere henviser selskabet til, at det er en forudsætning for dækning, at tvisten med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål, ligesom forsikringen ikke dækker tvister, der er afholdt uden rimelig grund.

Klagerens advokat anmeldte den 4/11 2003 en tvist mod Finansministeriet med påstand om tilkendelse af kvalificeret svagelighedspension for perioden 1/11 1992 til 30/4 1998.

Af stævningen fremgår nærmere, at klageren var tjenestemandsansat rutebilschauffør, indtil hun i 1992 blev opsagt grundet svagelighed.

Klageren søgte herefter pension hos kommunen, der den 23/6 1993 bevilgede hende den forhøjede førtidspension.

Klageren ankede afgørelsen, eftersom hun ville være berettiget til svagelighedspension, hvis hun kunne opnå minimum den mellemste pension efter pensionslovens § 14.

Den Sociale Ankestyrelse traf afgørelse den 2/2 1994, men gav ikke klageren medhold, da styrelsen ikke fandt, at hendes erhvervsevne var nedsat med 2/3.

Den 12/9 2002 rettede klageren fornyet henvendelse til sin kommune, idet hun ønskede pensionssagen genoptaget.

Den 15/4 2003 traf Den Sociale Ankestyrelse – under indtryk af Højesterets dom af 22/12 1999 – afgørelse om, at klageren bevilgedes mellemste pension med tilbagevirkende kraft fra den 1/11 1992.

Således foranlediget rettede klageren henvendelse til Finansministeriet med anmodning om genoptagelse af sagen om svagelighedspension, da betingelsen om tilkendelse af den mellemste pension nu var opfyldt.

Tvisten går herefter ud på, om klagerens krav om kvalificeret svagelighedspension efter tjenestemandspensionslovens § 7 for perioden 1/11 1992 til 30/4 1998 er forældet.

Klagerens advokat gør over for nævnet gældende, at tvisten i sagen er af teknisk karakter, nemlig hvorvidt der er indtrådt forældelse eller ej, hvorfor tilknytningen til klagerens ansættelsesforhold er så fjern, at der bør bevilges retshjælpsdækning til sagen.

I selskabets skrivelse af 5/1 2004 til nævnet hedder det bl.a.:

> "Ved brev af d. 10.11.03 har vi afvist at imødekomme anmeldelsen, idet vi dels finder, at tvisten har en sådan tilknytning til sikredes erhverv, at den er undtaget dækning, ligesom vi finder at datoen for søgsmålsgrunden er opstået forud for forsikringens tegning i Codan.

Vi henviser i denne henseende til forsikringsbetingelsernes § 3, stk. 1, litra C, hvorefter forsikringen undtager 'Tvister af en enhver art, opstået i forbindelse med sikredes ansættelsesforhold'.

Henset til, at tvisten vedrører forsikringstagers ret til pension som følge af hendes tjenestemandsansættelse, finder vi at tvisten har en sådan tilknytning til hendes ansættelsesforhold, at den er undtaget dækning, se dertil AK 44.631 og Michael Wiisbye, 'retshjælpsforsikringen', s. 166, der henviser til AK 17.508.

Forsikringen har derudover været ikraft i Tell, som Codan har overtaget, i perioden d. 19.11.99 - 19.11.01, og er trådt ikraft i Codan d. 19.11.01.

Vi henviser videre til forsikringsbetingelsernes § 10, hvorefter søgsmålsgrunden skal være opstået i forsikringstiden, i.e. tidligst samtidig med forsikringens ikrafttræden, tillige med inden forsikringens udløb.

I den konkrete sag ligger søgsmålsgrunden - dvs. det tidspunkt hvor forsikringstager bliver opmærksom på det forhold, som senere begrunder søgsmålet - forud for forsikringens ikrafttræden, idet forsikringstager siden afskedigelsen i 1992 har forsøgt at formå udbetalt den kvalificerede svagelighedspension.

Vi bemærker i denne henseende, at forsikringstager allerede ved afgørelse i 1993 var opmærksom på retsvirkningen af, at hun ikke blev tilkendt mellemste pension, eftersom hun ankede afgørelsen.

Vi skal herefter for god ordens skyld henvise til forsikringsbetingelsernes § 2, stk. 2 og § 5, stk. 1, hvorefter det er en forudsætning for retshjælpsdækning, at der er en tvist, der med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål, ligesom forsikringen ikke dækker tvister, der er afholdt uden rimelig grund.

I denne henseende finder vi tillige, at kravet må anses for at være forældet, idet fordringen er omfattet af den 5-årige forældelsesfrist efter 1908-lovens § 1, stk. 1, nr. 2 om pension.

Vi bemærker dertil, at ukendskab til det retlige grundlag for kravet om kvalificeret svagelighedspension ikke medfører suspension af forældelsen, se dertil U97.1633H.

Sidstnævnte dom gælder desto mere i den konkrete sag, hvor forsikringstageren af egen drift allerede i 1993 har anket afgørelsen om tilkendelse af almindelig forhøjet førtidspension, hvilket endda sker forud for Højesterets dom af d. 22.12.99, hvilken dom er med til at motivere ankestyrelsens efterfølgende afgørelse om at tilkende forsikringstager den mellemste pension.

På denne baggrund skal vi fastholde vores afgørelse."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**Hvem er dækket (sikret) af retshjælpsforsikringen?**

§ 2. Hvilke tvister er dækket af retshjælpsforsikringen?

…

2. Ved tvister forstås konkrete aktuelle konflikter, som med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål.

…

§ 3 Hvilke tvister er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?

1. Tvister i forbindelse med erhvervsudøvelse. Ved erhvervsudøvelse forstås:

a) Tvister vedrørende sikredes selvstændige virksomhed, hvad enten der er tale om hovederhverv, bierhverv eller hobbypræget erhverv.

…

c) Tvister af enhver art, opstået i forbindelse med sikredes ansættelsesforhold.

…

§ 5. Hvilke omkostninger er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?

1. Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand.

…

§ 10. Forsikringsperioden.

Forsikringen dækker kun omkostninger ved tvister, hvor søgsmålsgrunden er opstået samtidigt med eller efter hovedpolicens ikrafttræden. Det er tillige en betingelse, at søgsmålsgrunden er opstået inden forsikringens ophør."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder, at den foreliggende tvist, der udspringer af klagerens tjenestemandspensionskrav mod Finansministeriet, har en sådan forbindelse med klagerens ansættelsesforhold, at nævnet i overensstemmelse med sædvanlig praksis for retshjælpsforsikring må anse tvisten for at være omfattet af den anførte dækningsbegrænsning vedrørende tvister i forbindelse med erhvervsudøvelse.

Da nævnet allerede som følge heraf ikke kan pålægge selskabet at yde retshjælpsdækning,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand